

גם עסק קטן יכול לתפוח במכרז כמו גדול

תובענות ייצוגיות

מה בגליון?

- 7 בלעדי
- 8 כללית
- 44 תוצאות מכרזים
- 45 מהעולם

מדי בקר אנו מתבשרים געיתון על תביעה ייצוגית נוספת שחונשה כנגד תאגיד גדול. כמי שמתמחה בתחום זה הן מן ההיבט הפרקטי והן מן ההיבט האקדמי איתר ברשימה זו, בקצרה, את הבסיס החוקי לתביעות אלה.

חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אשר נכנס לתוקף לאחרונה, מסדיר את הכללים לפיהם יוגשו וינהלו תובענות ייצוגיות. החוק מאפשר להגיש תביעות מכוח עילות הנובעות מחוק הגנת הצרכן, חוק ההגבלים העסקיים, חוק החברות, חוק הפיקוח על הביטוח, חוקיקה בנקאית, החוק למניעת מפגעים סביבתיים, חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות ומספר חוקים נוספים.

לא כל אדם רשאי להגיש תובענה ייצוגית. על התובע הייצוגי להראות כי התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה; תובענה ייצוגית אינה מתבררת כתביעה רגילה והיא טעונה שלב מקדמי – שלב האישור: בשלב זה בוחן בית המשפט האם מגיש התביעה רשאי להגיש, האם אכן התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל התובעים אותם מבקש התובע לייצג? על מנת לבחון את הפרטים הללו יש לצרף לתביעה הייצוגית "בקשה לאישור", טרם הגשת הבקשה לאישור יש לבדוק בפנקס המנוהל בידי מנהל בתי המשפט אם רשומה בו בקשה דומה לאישור תובענה ייצוגית. אם רשומה כזו, קיימת חובה לציין זאת לפני בית המשפט שידון בבקשה, אשר יקבע עמיתו בעניין.

במסגרת שיקולי בית המשפט באישור התביעה כייצוגית ישאל עצמו בית המשפט: האם תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין? האם עניינם של התובעים יוצג וינהל בדרך הולמת ושאלה מרכזית וחשובה לא פחות היא שאלת תום הלב. לאחר בחינת שאלות אלו, יחליט בית המשפט בשאלת האישור: הסתיים שלב האישור – יחל בירור התביעה. המצב בישראל הוא שכאשר מאושרת תביעה ייצוגית, במרבית המקרים הצדדים מתפשרים ובכך מסתיים ההליך. עניין זה מלמד על חשיבותו של שלב האישור. במידה ולא הושגה פשרה, תתברר התביעה.

התובענה הייצוגית היא כלי חשוב להגברת האכיפה של זכויות הצרכנים/האזרחים שכן כתביעות שסכומן זניח, תובע אחד עשוי שלא להגיש תביעה: מפאת הסדרה והעלויות הכרוכות בכך. התובענה הייצוגית מאפשרת לשמור ולמצות זכויות של ציבור גדול הנפגע ממעשה שהחזק לכאורה זניח המבוצע בידי גוף גדול: עריה, תאגיד גדול וכו' המרכז בידי כוח רב. מטרת התובענה הייצוגית היא לא רק לקדם את אכיפת הזכויות אלא גם ובעיקר, להרתיע את הגופים הגדולים מפגיעה בזכויות הצרכנים, נפגעי איכות הסביבה, הנזקקים לביטחון הסוציאלי, משקיעים בניירות ערך, לקוחות של בנקים, נפגעי עבירות הגבלים עסקיים ועוד. התובענה הייצוגית היא הליך ראוי גם משום שהיא מאפשרת למערכת המשפט היסכון בזמן שיפוטי יקר. במקום שיוגשו אלפי תביעות באותו העניין, מברר בית המשפט עבור אלפי התובעים את התביעה הייצוגית בה נכללים כל התובעים הייצוגיים אשר להם אותה העילה.

דא עקא, כי התובענה הייצוגית נהפכה גם לדרך של עורכי דין להתפרסם ודרך של תובעים לנסות ולהשיג כספים שלא בצדק מתוך הנחה שהנתבע יעדיף להתפשר עימם בהיחבא על מנת למנוע את הנזק התקשורתי שבעצם ניהול ההליך. כך, חשוב ביותר כי מייד עם קבלת הודעה על תובענה ייצוגית, מפנה הנתבע לעורך דין המתמחה בתחום על מנת שניתן יהיה להדוף את התובענה בהקדם האפשרי על מנת למזער הנזקים.

03-5635069
03-5635073
03-5635060

עורכת: אילת אלוני-כהן
מח' שירות לקוחות: סימה אסביה
מחלקת מכירות:

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138
פקס: 03-5635075

* מאת: עו"ד שלומי תורג'מן

* הכותב הינו שותף בכיר במשרד אפיק תורג'מן ומתמחה במשפט אזרחי, נירות ערך, הגבלים עסקיים וחברות, בדגש על סכסוכים בין בעלי מניות ואישור בסכסוכים אלה. הכותב גם מרצה במכללת שערי משפט בדניו נירות ערך ובסכסוכים בין בעלי מניות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום החברות וסכסוכים בין בעלי מניות בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.